

Samhällets stöd

vid funktionsnedsättning

I den här broschyren finns kortfattad information om samhällets stöd till barn och vuxna med funktionsnedsättning. Du kan bland annat läsa om stöd i vardagen, hjälpmedel och vart du vänder dig om kontakten med myndigheter inte fungerar.

Mer information finns på funktionshindersguiden.

funktionshindersguiden.se

Du kan ringa Habilitering & Hälsas frågetjänst om du har frågor om samhällets stöd vid funktionsnedsättning, tel. 08-123 350 10.

Innehåll

- 1 Arbete
- 3 Skola och utbildning
- 7 Bostad
- 9 Ekonomiskt stöd och bidrag
- 14 Stöd i vardagen
- 19 Hjälpmedel
- 20 Tolktjänster
- 21 Resor och färdmedel
- 23 Hälso- och sjukvård
- 25 Fonder, stiftelser och stipendier
- 25 Försäkringar
- 26 Myndigheter
- 27 Lagar
- 28 När det inte fungerar

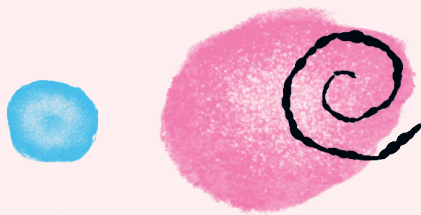
Samhällets stöd

I den här broschyren finns kortfattad information om samhällets stöd till barn och vuxna med funktionsnedsättning.

Syftet är att ge vägledning om vilket stöd som finns. Du kan bland annat läsa om stöd i vardagen, hjälpmedel och vart du vänder dig om kontakten med myndigheter inte fungerar.

Mer information finns på
funktionshindersguiden.se

Du kan ringa Habilitering & Hälsas frågetjänst om du har frågor om samhällets stöd vid funktionsnedsättning, tel. 08-123 350 10.
habilitering.se

Arbete

Det finns hjälpmedel och annat stöd i arbetslivet som kan underlätta för dig som har en funktionsnedsättning.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen förmedlar arbeten och stöd i arbetssituationer. Har du en funktionsnedsättning kan du ansöka om särskilt stöd i form av bland annat hjälpmedel, ekonomiskt bidrag till arbete och personligt stöd.

arbetsformedlingen.se

Arbetshjälpmedel

Har du behov av arbetshjälpmedel kan Arbetsförmedlingen ge stöd vid nyanställning, praktik, arbetsmarknadsutbildning eller om du startar eget företag. Stödet kan även vara anpassningar av den fysiska arbetsmiljön.

arbetsformedlingen.se

Bidrag till arbetsgivare

Har du en funktionsnedsättning eller sjukdom som gör att du behöver speciella hjälpmedel för att kunna arbeta kan Försäkringskassan ge bidrag till dig eller din arbetsgivare. Du kan också få bidrag för att göra en expertutredning om vilka hjälpmedel du behöver.

forsakringskassan.se

Arbetslivsinriktad rehabilitering

Om du har nedsatt arbetsförmåga eller är sjukskriven finns olika hjälpinsatser för att kunna börja arbeta igen. Det kan till exempel vara arbetshjälpmedel, anpassning av arbetsplatsen, arbetsresor eller arbetsträning.

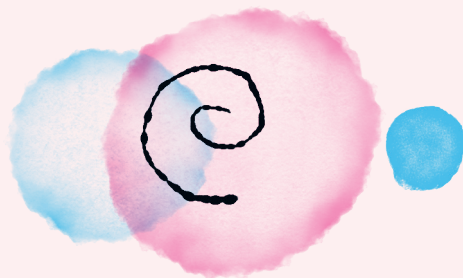
Har du behov av arbetslivsinriktad rehabilitering ska Försäkringskassan samordna insatserna i samarbete med dig, din läkare, arbetsgivaren eller Arbetsförmedlingen och andra som är berörda.

forsakringskassan.se

Daglig verksamhet och meningsfull sysselsättning

Daglig verksamhet är en sysselsättning på dagtid för personer i yrkesverksam ålder som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Du ansöker hos din kommun.

Meningsfull sysselsättning enligt socialtjänstlagen (SoL) kan innebära att du deltar i olika aktiviteter som anpassas efter dina behov och förutsättningar. Du ansöker hos din kommun.

Skola och utbildning

Barn och vuxna som har en funktionsnedsättning och studerar ska få det stöd de behöver för att kunna tillgodogöra sig undervisningen.

Ekonomiskt stöd vid studier

- **Bidrag för studier** är för dig som har en funktionsnedsättning eller är anhörig till en person med funktionsnedsättning. För att få bidraget ska kursen ge ökad kunskap om din funktionsnedsättning och bättre möjlighet att delta i samhällslivet. Du kan få bidraget när du går en folkhögskolekurs, kurs på ett studieförbund eller kommunal vuxenutbildning. Du ansöker om bidraget hos Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM).

spsm.se

- **Inackorderingstillägg** är för dig som läser heltid på en fristående gymnasieskola eller folkhögskola och måste bo på annan ort under studietiden. Inackorderingstillägget baseras på hur långt det är mellan ditt hem och skolan. Du ansöker om bidraget hos Centrala studiestödsnämnden (CSN).

csn.se

- **Riksgymnasiebidrag** (Rg-bidrag) är till för dig som studerar på ett riksgymnasium, har en hörsel- eller rörelsenedsättning och inte kan bo hemma. Bidraget är för vissa kostnader som mat, boende och hemresor. Du ansöker om bidraget hos CSN.

csn.se

- **Studiemedel** består av två delar: ett bidrag och ett lån som du måste betala tillbaka. Det är för studier på komvux, vissa folkhögskolekurser, yrkeshögskola, högskola och universitet. Du ansöker om studiemedel hos CSN. Om du har en funktionsnedsättning som försvårar dina studier kan du i en del fall få sänka studietakten, men ändå få studiemedel för en högre studietakt. I vissa fall kan du få delar av, eller hela, studiemedlet från CSN avskrivet på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning.

csn.se

Elever med funktionsnedsättning

Elever som behöver särskilt stöd i skolan ska få det. Lärare ska anpassa undervisningen för dem. Rektor ansvarar för att undervisningen organiseras så att alla elever kan nå kunskapsmålen. Det finns skolformer som är anpassade för särskilda behov hos elever med funktionsnedsättning:

- anpassad grundskola
- anpassad gymnasieskola
- resursskola
- riksgymnasium för elever med rörelsehinder
- specialskola.

Folkhögskola

Folkhögskola är en utbildningsform för dig över 18 år. Många folkhögskolor erbjuder anpassad undervisning, socialt stöd och en tillgänglig miljö. Det finns även kurser som vänder sig till dig som har funktionsnedsättning.

folkhogskola.nu

Förskola och fritidshem

Barn som behöver särskilt stöd har rätt till plats i förskola eller på fritidshem. Verksamheten i förskola och på fritidshem ska utgå från varje barns behov och barn som behöver särskilt stöd ska få det.

skolverket.se

Högskola och universitet

Du som har en funktionsnedsättning ska så långt som möjligt kunna studera på universitet eller högskola på samma villkor som andra studenter. Du kan få pedagogiskt stöd för att genomföra dina studier. Det kan till exempel vara anpassad examination, tidplan, litteratur i form av talbok, e-textbok eller punktskrift, utökad handledning, anteckningsstöd och teckenspråkstolkning.

Vid alla universitet och högskolor finns en kontaktperson som är samordnare av pedagogiskt stöd i studiesituationen för studenter med funktionsnedsättning. Webbplatsen studera.nu samlar information om studier på högskolor, universitet och andra utbildningar.

studera.nu

Skolan – anpassningar och stöd

Skolan ska göra anpassningar så att alla elever får förutsättningar att klara kunskapsmålen. Om en elev behöver särskilt stöd för att klara kunskapsmålen är skolan skyldig att göra ett åtgärdsprogram. Det ska beskriva elevens behov och hur skolan ska tillgodose dem.

Elev och föräldrar ska få möjlighet att vara med när åtgärdsprogrammet görs. Innehållet i ett åtgärdsprogram och rektors beslut kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

skolverket.se

Skolhjälpmedel

Elever med funktionsnedsättning har rätt att få personliga hjälpmedel i skolan. Hjälpmedel i skolan kan också vara läromedel eller grundutrustning.

1177.se

Komvux som särskild utbildning

Komvux som särskild utbildning för vuxna är till för personer med intellektuell funktionsnedsättning eller förvärvad hjärnskada. Du kan läsa på grundläggande nivå eller gymnasienivå.

skolverket.se

Bostad

Du kan få ekonomiskt stöd för din boendekostnad och för att anpassa bostaden om du har en funktionsnedsättning. Behöver du extra stöd i vardagen kan du ansöka om bostad med särskild service.

Bostad med särskild service

Bostad med särskild service är en insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) eller socialtjänstlagen (SoL). Du ansöker om insatsen hos din kommun.

Det finns tre former av bostad med särskild service:

- **Gruppbofastad** är lägenheter som ligger tillsammans i samma fastighet. Det finns även gemensamma rum. Personal finns tillgänglig dygnet runt och hjälper till med det du behöver, till exempel att duscha, handla mat, städa och följa med på fritidsaktiviteter.
- **Servicebostad** är lägenheter som ligger i anslutning till varandra. Du kan få hjälp och stöd av personal utifrån dina behov.
- **Annan särskilt anpassad bostad** är en lägenhet som är anpassad efter dina behov. Du kan få hjälp i vardagen, till exempel boendestöd, hemtjänst eller ledsagare.

socialstyrelsen.se

Bostadsanpassningsbidrag

Behöver du anpassa bostaden för att exempelvis kunna ta dig in och ut ur bostaden, förflytta dig inomhus, laga mat och sköta din hygien kan du ansöka om bostadsanpassningsbidrag hos din kommun.

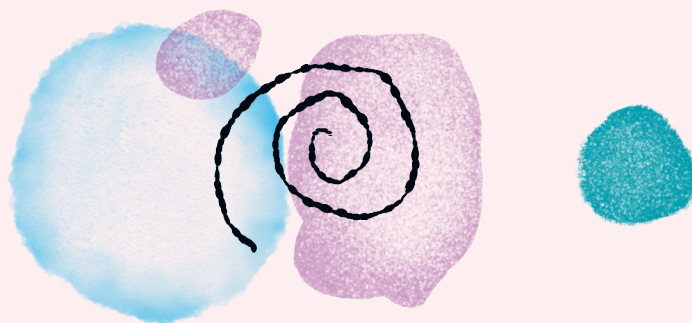
Bostadstillägg

Har du aktivitetsersättning eller sjukersättning kan du ansöka om bostadstillägg. Hur mycket du får beror på hur mycket du betalar för ditt boende och hur stor inkomst du har. Ansökan görs till Försäkringskassan.

forsakringskassan.se

Kommunalt bostadsbidrag

Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF) kan du söka om du behöver en större bostad på grund av din funktionsnedsättning. KBF finns endast i vissa kommuner och reglerna varierar. Kontakta din kommun för mer information.

Ekonomiskt stöd och bidrag

Det finns olika ersättningar och bidrag som kan vara aktuella beroende på din situation. Det kan till exempel vara ekonomiskt stöd för att kompensera nedsatt arbetsförmåga eller ersättning för dig som är förälder till ett barn med funktionsnedsättning.

Aktivitetsersättning

Aktivitetsersättning är till för dig i åldern 19–29 år som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning. Du kan ha aktivitetsersättning på heltid eller deltid och även vid förlängd skolgång om du behöver längre tid på dig att bli klar med grund- eller gymnasieskolan på grund av en funktionsnedsättning. Ansökan görs till Försäkringskassan.

forsakringskassan.se

Barnbidrag vid förlängd skolgång

Barn som går i grundskola, anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola kan ansöka om förlängt barnbidrag från Försäkringskassan, kvartalet efter att barnet fyllt 16 år. Skolan måste skicka in uppgifter om barnet och barnets skolgång till Försäkringskassan för att förlängt barnbidrag ska kunna beviljas.

forsakringskassan.se

Förmånsintyg

Om du har aktivitetsersättning eller sjukersättning har du rätt att få ett förmånsintyg från Försäkringskassan. Med förmånsintyget kan du få rabatt hos olika företag, vid kulturarrangemang och i kollektivtrafiken.

forsakringskassan.se

Kontakt dagar

Har du ett barn som är under 16 år och omfattas av LSS kan du ansöka om kontakt dagar hos Försäkringskassan. Ersättning ges för tio kontakt dagar per barn och år. Båda föräldrarna kan få ersättning för samma barn och tid. Kontakt dagar kan användas för att besöka barnets förskola eller skola, delta i föräldrautbildning eller medverka i aktiviteter som skolan anordnar.

forsakringskassan.se

Merkostnadsersättning

Du som har merkostnader på grund av din funktionsnedsättning eller är förälder till barn med funktionsnedsättning kan få ersättning från Försäkringskassan. Merkostnader kan till exempel vara kostnader för hälsa och vård, specialkost eller slitage på kläder.

forsakringskassan.se

Omvårdnadsbidrag

Du som är förälder till ett barn med funktionsnedsättning kan ansöka om omvårdnadsbidrag om barnet har ett ökat behov av omvårdnad och tillsyn. Ansökan kan göras från att barnet är nyfött till och med juni månad det år barnet fyller 19 år.

forsakringskassan.se

Sjukersättning

Om du troligen aldrig kommer att kunna arbeta heltid på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning kan du ansöka om sjukersättning när du fyller 19 år.

forsakringskassan.se

Särskilt högriskskydd

Om du på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning kommer att vara sjuk ofta (fler än tio gånger under ett år), eller är sjuk länge (mer än 28 dagar i följd) kan du ansöka om särskilt högriskskydd hos Försäkringskassan. Högriskskyddet innebär att du slipper karensdag.

forsakringskassan.se

Tillfällig föräldrapenning

Tillfällig föräldrapenning (VAB) är en ersättning du kan få om du måste vara hemma från jobbet för att ta hand om ett sjukt barn.

Du kan få tillfällig föräldrapenning om ditt barn är

- mellan nio månader och tolv år
- under åtta månader och ligger på sjukhus eller om barnet går på förskola och du behöver stanna hemma från ditt arbete för att vårda barnet
- 12–16 år och behöver mer hjälp än vad som är vanligt för barn i den åldern (till exempel om ett barn med långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning blir akut sjuk i en annan sjukdom eller om grundsjukdomen förvärras)
- 16–21 år (i vissa fall upp till 23 år) och omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och barnets grundsjukdom förvärras eller barnet blir akut sjuk i en annan sjukdom.

Du ansöker om tillfällig föräldrapenning hos Försäkringskassan.

[forsakringskassan.se](https://www.forsakringskassan.se)

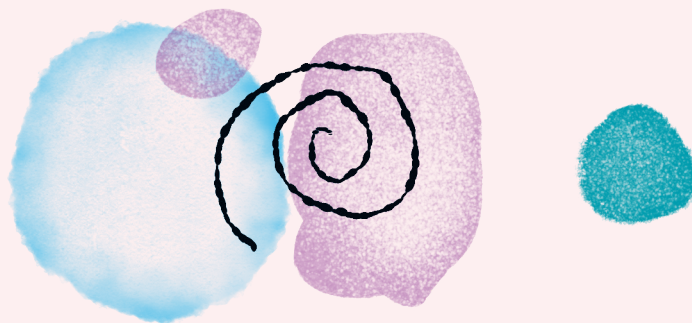
Vilande aktivitets- och sjukersättning

Du som har aktivitets- eller sjukersättning och vill arbeta eller studera kan ansöka om vilande ersättning. Det innebär att du har kvar din rätt till ersättning men att den inte betalas ut under tiden du prövar att arbeta eller studera. Olika regler gäller beroende på när beslutet om aktivitetsersättning eller sjukersättning är fattat.

forsakringskassan.se

Överklaga Försäkringskassans beslut

Anser du att ett beslut från Försäkringskassan är felaktigt kan ärendet prövas igen. Du skriver till Försäkringskassan inom två månader efter att du tagit del av beslutet och begär omprövning. Om Försäkringskassan inte ändrar beslutet vid omprövningen kan du överklaga till förvaltningsrätten.

Stöd i vardagen

Du kan ansöka om stöd i vardagen hos din kommun. Det kan till exempel vara boendestöd, hemtjänst eller ledsagning. Kommunen är skyldig att utreda din ansökan och fatta ett beslut.

Anhörigbehörighet

Är du anhörig till en person som efter 18 års ålder inte längre kan ta hand om sin ekonomi på grund av kroppslig eller psykisk sjukdom, försvagat hälsotillstånd eller liknande kan du utan fullmakt hjälpa personen. Du kan till exempel betala räkningar, lämna deklarationen och ansöka om hemtjänst.

[konsumenternas.se](https://www.konsumenternas.se)

Anhörigstöd

Anhörigstöd är för dig som är närstående till någon med funktionsnedsättning, är äldre, långvarigt sjuk eller har ett missbruk. Det gäller dig som är över 18 år. Anhörigstöd kan till exempel vara praktisk hjälp för att underlätta vardagen, vägledning och rådgivning, enskilda samtal, anhöriggrupper och föreläsningar. Kontakta din kommun för att få mer information.

Avlösarservice i hemmet

Avlösarservice i hemmet ger anhöriga och närstående avlastning för att till exempel kunna uträtta ärenden utanför hemmet. Avlösning kan ske regelbundet eller vid akuta behov alla tider på dygnet. Du kan ansöka om insatsen hos din kommun.

Boendestöd

Boendestöd är stöd och hjälp för att skapa struktur och rutiner i vardagen. Målet med boendestöd är att du ska bli mer självständig. Du kan få boendestöd antingen i ditt hem eller i situationer utanför hemmet, till exempel när du gör ärenden. Du ansöker hos din kommun.

Fullmakt

Behöver du hjälp att hantera din ekonomi, till exempel betala räkningar och ta hand om ditt bankkonto, kan du skriva en fullmakt till någon som hjälper dig. Att ge en person fullmakt innebär att den personen får ditt tillstånd att göra det som står i fullmakten. Du kan fråga din bank om vad som ska stå i en fullmakt.

Förvaltare

Om inte fullmakt eller god man är tillräcklig hjälp kan en förvaltare utses. En person som har förvaltare förlorar sin rättshandlingsförmåga och får inte ingå avtal eller ta hand om sina pengar själv. När en förvaltare inte längre behövs ska förvaltarskapet upphöra.

domstol.se

God man

Har du svårt att sköta din ekonomi eller att bevaka dina rättigheter på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller nedsatt hälsotillstånd kan du ansöka om god man. Du bestämmer själv över din ekonomi när du har god man. En god man kan hjälpa dig inom tre områden:

- **Bevaka rätt** kan vara att ansöka om olika hjälpinsatser, handikappersättning eller överklaga beslut.
- **Förvalta egendom** innebär hjälp med att ta hand om den löpande ekonomin, till exempel att betala fakturor och sköta värdehandlingar.
- **Sörja för person** kan till exempel innebära hjälp att kontakta sjukvård och socialtjänst och se till att du har det så bra som möjligt när det gäller sociala kontakter, fritidsverksamhet, boende och omvårdnad.

Stödet från en god man kan omfatta alla tre områden. Du kan också ha god man för ett eller två av dem. Det är en domstol som beslutar om du får god man. Du betalar ett arvode för hjälpen som den gode mannen ger. Ansökan om god man görs till tingsrätten.

domstol.se

Hemtjänst

Hemtjänst är hjälp med bland annat personlig hygien, inköp och städning. Personal från hemtjänst ger hjälpen. Du ansöker hos din kommun.

Individuell plan

Om du har blivit beviljad stöd enligt LSS har du rätt att få en individuell plan. Planen ska göra dig delaktig och ge dig möjlighet att påverka de insatser du får. Du bestämmer själv vad planen ska innehålla och vilka som ska vara med när den skrivs. Det är kommunen som ansvarar för att du får en individuell plan.

Kontaktperson

Kontaktpersonen är en person som du till exempel kan gå på bio eller fika med. Du och kontaktpersonen kommer överens om var och när ni ska träffas och vad ni ska göra när ni ses. Du ansöker hos din kommun.

Ledsagarservice

Behöver du hjälp för att till exempel kunna ta dig till vårdcentralen, vara med på olika fritids- och kulturaktiviteter eller gå och träna, kan du ansöka om ledsagning. Du ansöker hos din kommun.

Personlig assistans

Har du stora behov av hjälp för att kunna klara vardagen kan du ansöka om personlig assistans. Målet är att du med hjälp av personlig assistans ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Är dina grundläggande behov upp till 20 timmar per vecka ansöker du hos kommunen. Har du mer än 20 timmar grundläggande behov per vecka ansöker du hos Försäkringskassan. Några grundläggande behov är hygien, måltider och kommunikation med andra.

Läs mer om personlig assistans på din kommuns eller Försäkringskassans webbplats.

forsakringskassan.se

Personligt ombud

Personligt ombud kan samordna insatser för dig som har en psykisk funktionsnedsättning. Syftet är att ge ökad livskvalitet och bidra till ett mer självständigt liv. Kontakta din kommun för att få mer information.

personligtombud.se

Samordnad individuell plan

Har du behov av insatser från både hälso- och sjukvården och socialtjänsten kan du, vården eller kommunen begära en samordnad individuell plan (SIP). Planen utformas utifrån dina behov och är tänkt att göra det tydligt vem som ansvarar för olika insatser. Du bestämmer själv vilka som närvarar när planen skrivs.

1177.se

Trygghetslarm

Med trygghetslarm kan du kalla på hjälp alla tider på dygnet. Kontakta din kommun för mer information och ansökan.

Överklaga kommunens beslut

Har du fått avslag på din ansökan om stöd från kommunen kan du överklaga. I beslutet står hur du gör. Du har tre veckor på dig att överklaga efter att du fått beslutet. Överklagan skickas till kommunen men ställs till förvaltningsrätten. Kommunen är skyldig att ompröva beslutet.

Ändrar kommunen inte beslutet som du vill, skickas överklagan vidare till förvaltningsrätten som prövar det.

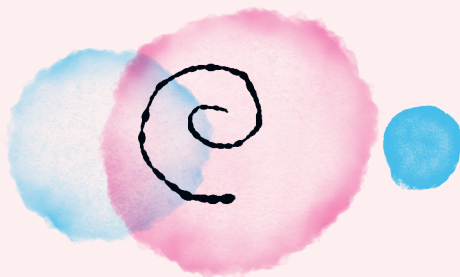
Hjälpmedel

Du som behöver hjälpmedel kan, efter att dina behov blivit bedömda, få det via habilitering, primärvårdsrehabilitering, psykiatri eller vårdcentral.

En förskrivare utreder dina behov och skriver ut hjälpmedel. Har du tidigare fått hjälpmedel kan du kontakta den mottagningen som sedan hänvisar dig vidare till rätt förskrivare.

Fritt val av hjälpmedel kan bli aktuellt om du har en rörelsenedsättning, synnedsättning eller hörselnedsättning. Du kan då köpa hjälpmedel via rekvisition och välja ett hjälpmedel som inte finns i regionens vanliga utbud, men mellanskillnaden betalar du själv. Det är en förskrivare som bedömer om du kan få fritt val.

1177.se

Tolktjänster

- **Alternativ telefoni** är till för dig som inte kan använda en vanlig telefon på grund av talsvårigheter eller hörselnedsättning. Det finns hjälpmedel för alternativ telefoni i form av bildtelefon, texttelefon, totalkonversation och fax.

1177.se

- **Taltjänst** är en kostnadsfri tolkservice för dig över 18 år med funktionsnedsättning som har tal-, röst- eller språkskada som inte orsakats av hörselskada. I taltjänst ingår talstöd, lässtöd och skrivstöd.

habilitering.se

- **Teletal** är en avgiftsfri telefontjänst för dig som behöver personligt stöd vid telefonsamtal. Du behöver inte boka tid och de som hjälper dig har tystnadsplikt. Hjälpn kan till exempel vara att tolka otydligt tal och svåra ord, ge stöd för minnet, anteckna vad som sägs och skicka hem det till dig.

teletal.se

- **Tolkcentralen** är en kostnadsfri tjänst i form av teckenspråkstolkning till döva och dövblinda personer, skrivtolkning samt tecken som stöd till hörselskadade och vuxendöva personer.

tolkcentralen.regionstockholm.se

Resor och färdmedel

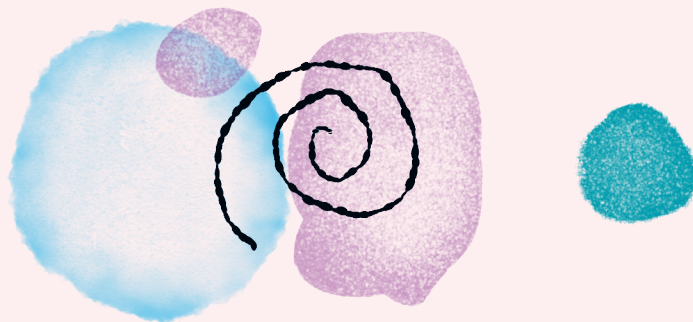
Du som har en funktionsnedsättning kan ansöka om till exempel bilstöd, "parkeringstillstånd för rörelsehindrade" och färdtjänst. Det finns även stöd för att resa med andra färdmedel.

Bilstöd

Du kan ansöka om bilstöd om du eller ditt barn har en funktionsnedsättning och stora svårigheter vid förflyttning eller att åka med kollektivtrafik. För att du ska kunna få bidraget måste du eller ditt barn ha dessa svårigheter i minst nio år. Bilstödet är ett bidrag för att du ska kunna köpa och anpassa ett fordon efter dina behov. Ansökan görs till Försäkringskassan.

I särskilda fall kan du få bidrag till körkortsutbildning i samband med att du köper en bil som du får bilstöd för. Mer information finns på Försäkringskassans webbplats.

forsakringskassan.se

Färdtjänst

Färdtjänst är för dig som har stora svårigheter att förflytta dig eller åka med kollektivtrafik. Du ansöker hos din kommun. Beviljas du färdtjänst får du åka med taxi, specialfordon eller rullstolstaxi.

fardtjansten.sll.se

Kollektivtrafik i Stockholms län

På SL:s webbplats finns information om tillgängligheten på stationer och vilken hjälp du kan få när du åker kommunalt i Stockholms län.

sl.se

Parkeringstillstånd

Du som har en bestående funktionsnedsättning och väsentliga svårigheter att förflytta dig på egen hand kan ansöka om ”parkeringstillstånd för rörelsehindrade”. Parkeringstillståndet gäller i hela landet och i de flesta europeiska länder. Du ansöker hos din kommun.

Resor

Hallå konsument är en webbplats som bland annat beskriver vilka rättigheter du har som resenär före, under och efter din resa med flyg, tåg, buss, båt, taxi och paketresor. Det finns också information om tillgänglighet för dig som har en funktionsnedsättning.

hallakonsument.se

Riksfärdtjänst

Du kan ansöka om riksfärdtjänst om du vill resa utanför Stockholms län, har en omfattande och bestående funktionsnedsättning och måste resa på ett kostsamt sätt. Ansökan om riksfärdtjänst görs till din hemkommun.

Sjukresor

Sjukresor är resor till och från vård och behandling för dig som inte kan resa med kollektivtrafik. Vårdgivaren bedömer ditt medicinska behov av sjukresa. Du som har färdtjänst kan åka med sjukresa utan att vårdgivaren gör en medicinsk bedömning. Kontakta vårdgivaren inför besöket.

Trängselskatt

Du som har beviljats "parkeringstillstånd för rörelsehindrade" behöver inte betala trängselskatt. Undantaget gäller så länge parkeringstillståndet är giltigt. Ansökan görs till Skatteverket.

skatteverket.se

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården ska ge vård på lika villkor för hela befolkningen.

Vården ska vara tillgänglig både kognitivt och fysiskt och ges med respekt för alla människors lika värde.

Du som har en funktionsnedsättning ska i första hand vända dig till samma mottagningar som alla andra. På webbplatsen 1177 Vårdguiden finns information om hälso- och sjukvård för hela landet samt e-hälsotjänster. Du kan också ringa 1177 öppet dygnet runt.

1177.se

Beroende och missbruk

Har du eller en närstående beroende eller missbruk av alkohol, narkotika, läkemedel eller spel? Kontakta din husläkare eller en beroendemottagning. Vid beroende och missbruk ansvarar landstinget för den medicinska vården och kommunen för olika stödinsatser. Maria Ungdom har lokala beroendemottagningar som kallas Mini-Maria för unga upp till 20 år. Några mottagningar har högre åldersgräns.

beroendecentrum.se

Habilitering

Habiliteringen ger råd, stöd och behandling till barn och vuxna med varaktig funktionsnedsättning. Insatserna ska förebygga och minska de svårigheter funktionsnedsättningen kan medföra. Även närstående och personal i barnets eller den vuxnes närmiljö kan få stöd av habiliteringen.
habilitering.se

Psykisk ohälsa

Mår du eller ditt barn psykiskt dåligt kan du kontakta vårdcentralen. Det finns också psykiatriska akutmottagningar för vuxna personer med psykisk sjukdom som behöver omedelbar vård.

För barn och ungdomar upp till 18 år som mår psykiskt dåligt finns barn- och ungdomspsykiatriska mottagningar (BUP). Behöver den unge vård direkt finns akutenheter inom BUP.

1177.se

Tandvård

Ett tandvårdsstödsintyg ger rätt till tandvård till samma avgift som sjukvård upp till högkostnadsskyddet. Intyget är för dig som har ett bestående behov av omfattande vård och omsorg och bor i särskilt boende, får vård och omsorg i hemmet eller omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Din biståndshandläggare i kommunen skriver ut intyget.

Det finns även andra stödformer för tandvård när du har en funktionsnedsättning. Du kan läsa mer om dem på webbplatsen 1177.

1177.se

Fonder, stiftelser och stipendier

Du kan ansöka om pengar från fonder, stiftelser och stipendier för till exempel rekreationsresa, lägvistelse, dator, fritidshjälpmedel och andra hjälpmedel.

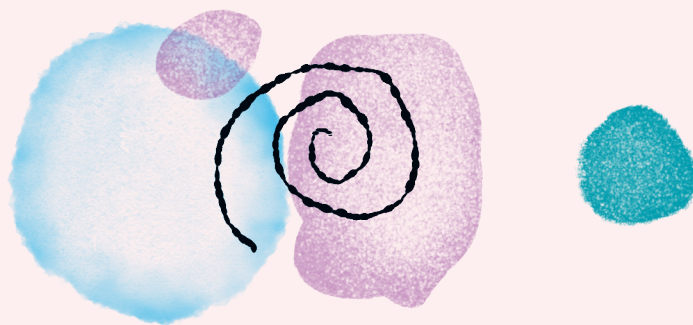
På funktionshindersguiden finns en lista på fonder, stiftelser och stipendier.

funktionshindersguiden.se

Försäkringar

Konsumenternas försäkringsbyrå ger kostnadsfri vägledning om försäkringar.

konsumenternas.se

Myndigheter

Det finns flera myndigheter inom funktionshindersområdet. Du kan läsa mer om respektive myndighet på deras webbplats.

Några myndigheter är:

- Arbetsförmedlingen
- Diskrimineringsombudsmannen
- Försäkringskassan
- Inspektionen för vård och omsorg
- Myndigheten för delaktighet
- Myndigheten för tillgängliga medier
- Skolverket
- Socialstyrelsen
- Specialpedagogiska skolmyndigheten

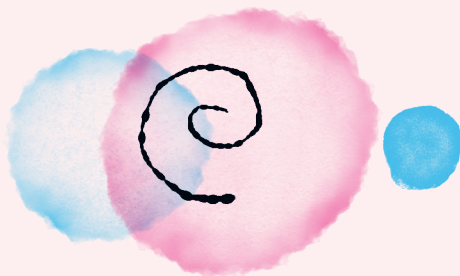
Alla myndigheter ska svara på frågor och ge vägledning i frågor som rör deras verksamhetsområde. Frågor från enskilda ska besvaras så snart som möjligt och myndigheter ska uttrycka sig så att det är lätt att förstå. Ärenden ska handläggas snabbt.

Lagar

Det finns många lagar som reglerar stödet till dig som har en funktionsnedsättning. På webbplatsen lagen.nu finns alla de svenska lagar som gäller nu.

Några lagar är:

- Föräldrabalken
- Hälso- och sjukvårdslagen
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
- Lag om bostadsanpassningsbidrag
- Lag om färdtjänst
- Patientlagen
- Socialförsäkringsbalken
- Socialtjänstlagen

När det inte fungerar

Om det uppstår problem i kontakten med myndigheter finns det olika instanser du kan vända dig till.

Inspektionen för vård och omsorg

Om du anser att det finns allvarliga brister eller missförhållanden i socialtjänstens verksamheter enligt socialtjänstlagen eller LSS kan du kontakta Inspektionen för vård och omsorg (IVO). IVO är den myndighet som ser till att socialtjänsten följer reglerna.

Har du beviljats en insats enligt socialtjänstlagen eller LSS men inte fått den inom tre månader kan kommunen tvingas betala böter. Kommunen är skyldig att anmäla beslut som inte verkställts till IVO. Det är sedan förvaltningsrätten som prövar frågan om särskild avgift.

ivo.se

Justitieombudsmannen

Anser du att en myndighet behandlat dig felaktigt eller orättvist kan du klaga hos Justitieombudsmannen (JO). Du bör klaga inom två år efter att myndigheten behandlat ditt ärende. JO granskar om myndigheter och tjänstemän följer lagar och förordningar och kan kritisera en myndighet men inte ändra på beslut eller domar. Har någon begått en brottslig handling i tjänsten kan JO väcka åtal för tjänstefel eller annat brott.

jo.se

Läkemedelsförsäkringen

Om du tror att du skadats av ett läkemedel som sålts och lämnats ut i Sverige kan du göra en anmälan till Läkemedelsförsäkringen.

lff.se

Patientnämnden

Är du inte nöjd med vård, bemötande eller omhändertagande som du eller någon närstående fått, kan du kontakta patientnämnden som är en fristående och opartisk instans.

sll.se

Patientskada

Drabbas du av en skada i samband med hälso-, sjuk- eller tandvård kan du ha rätt till ekonomisk ersättning enligt patientskadelagen. Du måste anmäla en skada inom tre år. Anmälan skickas till Landstingens ömsesidiga försäkringsbolag (LÖF).

lof.se

Synpunkter och klagomål

Har du synpunkter eller klagomål som rör hälso- och sjukvården eller socialtjänsten kan du prata med den berörda personalen eller chefen för verksamheten. Du kan också lämna dina synpunkter och klagomål skriftligt. Ofta finns ett formulär på verksamhetens hemsida eller en blankett du kan använda. Du ska få svar inom fyra veckor.

socialstyrelsen.se

Anteckningar

